

Бомбардирананте то се отвори часътъ на 9 утринъта на 31 апр. и траа до сръдъ ношть. Нѣколко жители сполучиха да побѣгнатъ, нъ по-голѣмата частъ ги въспрѣ конницата, отъ които едни зароби, а други уби. Грабежътъ въ селото и избиванте то начена отъ петъкъ вечерь и траа до вторникъ. Въ събота утринъта Хафъзъ паша заповѣда да прѣстане грабежътъ, нъ за уважение камъ баши-бозуцити на Али беа и на Тусунъ беа допуснаха да се продължава до вторникъ. Всичко се ограби и 400 (отъ 800) къшти изгорнаха.

Панагюриште бѣше едно широко сръдоточие на търговията и изгорени ти къшти обхващаха пазарьтъ, цркви ти и всички ти училишта, освѣнъ едно дѣвическо, коѣто се не забѣлѣжи по положениете си. Споредъ най-точните свѣдениа, които можихъ да получа, като сравнихъ добръ, увѣрихъ са, че повече отъ 2000 души въ селото и въ околността са убити. Отъ това число 769 (264 мъже, 288 жени и 217 дѣца) бѣха отъ Панагюриште, както се видѣ това отъ единъ листъ съ имена та имъ, кой то е въ рѣдѣтъ ми. Останалити принадлежатъ на 9 села: Динкою, Чъркова, Елшица, Джумана, Калагларе, Поинци, Нуреш, Кенели, Бѣта, и Селлари, които бѣха прибѣгнали въ Панагюриште, кога идеше войската.

Призиманте то и ограбванте то на Панагюриште. дѣто редовната войска игра най-важна роль, се извършиха съ най-голѣма бесчовѣчностъ. Тако-речи нѣма жена или мома отъ селото, коѣто да избѣгна насилине то, нъ твърдѣ мъчно е въ това отношение да научи човѣкъ всичко подробно; а това най-много зависи отъ срамътъ, който принуждава жени ти да говореть за това, коѣто е петно врѣзъ честьта имъ и отъ отвращенине то, коѣто иматъ човѣцити да се произнесеть за нѣшта, които се отнесеть до жени ти имъ, сестри ти имъ и дѣштерити имъ. Трѣбова да забѣлѣжимъ, че почтенностьта и чистотата на нрави ти са такъви у българети, че една жена, коѣто е обесчестена никога не може да се задоми. Увлѣчани дѣвойки и насилване бѣха толкова многочислени въ Панагюриште, штото жителити не можиха да ми кажатъ истинната и да ми набронатъ много случаи отъ тоа родъ извършени врѣзъ жени и моми. Скотски ти дѣла, извършени врѣзъ жени ти нѣматъ си, примѣрътъ другадѣ.

Между жртвити на невѣздържното сладострастие те и Райка, учителката, за коѣто по-горѣ говорихъ и коѣто насилна много пѣти наредъ. Дадоха заповѣдъ да на затвореть, дѣто сѣдѣ една ношть въ къштата на мюдюринътъ, който на насиле отъ своа страна и дори на мъчи. Това се доказа въ присѣтствиете на докторьтъ отъ тъмницата и прѣдъ много други лица. Когато на затвориха въ харемътъ на имаминътъ въ Пловдивъ, азъ неможихъ да на вида, нъ на видѣхъ на улицата, кога на водеха. Пѣ-послѣ въ едно виждане, коѣто имахъ съ неа, тя припозна, че е насилена и нейноту припознаване ми потвърди една жена, коѣто била свидѣтелка на това, што се е извършило отъ воинцити.

Азъ невѣровахъ, че Райка е отрекла насилине то си прѣдъ съдо-виште то и, че те прѣдложила да на подложатъ на докторски испить. Увѣриха ме въ това, нъ това направиха лица, които не бѣха присѣтство-вали на съдовиште то и Селимъ ефенди, прѣдсѣдательтъ на съдовиште то, когото азъ попитахъ, каза ми, че такъво нѣшто не се е съдило въ съдовиште то, че той слуша да се говори за това прѣвъ пѣтъ и че подобни въпроси не са отправени на Райка.

Между другити варварски работи, азъ пѣта спомена за слѣднити: Тодоръ Хаджи Пѣювъ, старецъ на 85 год. то обесчестиха въ црковний